① גמ' כתובות ז'.

דחתים מידי דהוה אקידושא: ת"ר מברכין ברכת חתנים בעשרה כל שבעה
אמר רב יהודה [י] והוא שבאו פנים חדשות מאי מברך אמר רב יהודה בא"י אמ"ה [ז]

② ירושלמי כתובות

הוא שמח עמה חמישי ששי ושביעי משה התקין שבעת ימי המשתה ושבעת ימי האבל

③ פני משה.

כתובות ה.): משה התקין שבעת ימי המשתה. כלומר יש רמז מן התורה לשבעת ימי המשתה דכתיב ביעקב (בראשית כט כז) מלא שבוע זאת וגו': ושבעת ימי האבל, דכתיב (בראשית נ י) ויעש לאביו אבל שבעת ימים וגו': ולא

④ קרבן עדה

כלומ' מדאורייתא: אית לן שיהא שבעת ימי המשתה וז' ימי אבל דכתיב ביעקב מלא שבע זאת וכתיב ויעש לאביו אבל שבעת ימים: אע"ג דלא אומר שלא התקין לאלמנה

⑤ רמב"ן על התורה פ' ויחי

ואני לא ידעתי, כי שבעת ימי המשתה תקנת משה רבינו לישראל (ירושלמי כתובות פ"א ה"א). ואולי נאמר שנהגו בהם מתחלה נכבדי האומות כענין באבילות, דכתיב (להלן נ י) ויעש לאביו אבל שבעת ימים. ומה שלמדו כאן בירושלמי (מו"ק פ"א ה"ז)

⑥ גמ' מו"ק ז'.

והתניא [ה] וביום הראות בו יש יום שאתה רואה בו ויש יום שאי אתה רואה בו מכאן אמרו [ו] חתן שנולד בו נגע נותנין לו ז' ימי המשתה לו ולביתו ולכסותו וכן ברגל

⑦ רב פעלים

הנה כי כן אם זה החתן אין לאל ידו להרבות בהוצאות להזמין עשרה בכל סעודה של ז' ימי המשתה כדי לברך ז' ברכות אחר בהמ"ז אינו מחוייב לדחוק עצמו לעשות כן כי אין זה עליו בתורת חובה אלא רק הוא למצוה מן המובחר אבל אם יש לאל ידו להרבות בהוצאה הא ודאי למצוה גדולה תחשב לו וזהו לעשות סעודת מריעות לחתונתו בהזמנת עשרה לברך ולשבח לשמו יתברך בשבעה ברכות

⑧ ערוה"ש הל' סוכה

קודם הרגל ואצלינו אין עושין כל שבעת ימי המשתה סעודות כידוע ולכן אצלינו קיי"ל כהרא"ש והחתן

⑨ תשובת חתם סופר

למסקנא דלא נפישי ימי ברכה מימי שמחה. ובאמת מנהג זה עדיין נהוג בארץ אשכנז, ומימי לא שמענו ולא ראינו בפ"פ דמיין שברכו מיום שני ואילך שום ברכה, רק פעם אחת ברכו בסעודת שבת ז' ברכות עפ"י הוראת גדול אחד ולעזה עליו כל המדינה, ונ"ל דאותו גדול נמי לא אמרו אלא בשבת דלא שייך ערבה שמחה דאין להזכיר חורבן בהמ"ק בשבת אבל בחול מודה:

⑩ שובע שמחות

הענין, ואם נראה שעריכת סעודות שבע ברכות ברציפות מכבידות על החו"כ, יש לנהוג בצורה שלא יהיה הדבר כנטל מכביד עליהם.

⑪ רמ"א

מברכין אותה כל ז' [ג] ימי המשתה (ואלו ז' ימים (ז) (יג) מתחילין מיד לאחר ז' ברכות שבירך בראשונה) (תשו' הרא"ש כלל ס'):

⑫ שובע שמחות

הלילה עם היום שלאחריו נחשב ליום שני (טו). **נמשכה סעודה ביום השביעי עד לאחר השקיעה, או אף אם נגמרה ודם השקיעה ורק לא הספיקו לברך שבע ברכות קודם שקיעה, אין מברכים לאחר השקיעה** (טז). **גם אם התחילו**

⑬ נטעי גבריאל

כא) ספר בין השמשות (טוקיצינסקי) פ"י סי"א, וכ"כ גם באהלי ישרון עמוד ל"ב שהגר"מ פיינשטיין זצ"ל הורה שיכולים לברך שבע ברכות עד עבור ארבעים מינוט אחרי השקיעה, לפי שחכמים תלו כל דבר שנוגע לשמחת חתן וכלה לפי לשון בני אדם, ובלשון בנ"א מסתיימים בליל שמיני ולא בבין השמשות, ויש להוסיף לנוהגים להלכה כר"ת בכל הדינים יש להקל

⑭ שערי תשובה קפח

ין באר היטב. וכתב בגינת ורדים כלל א' [סוף סימן כח] דאף להפוסקים אזלינן בתר התחלת הסעודה, היינו לענין הזכרה, אבל בשבע ברכות דחתן ונמשכה סעודת יום שביעי עד ליל שמיני ודאי אין לברך שבע ברכות, ע"ש.

⑮ אלף לך שלמה

סי' ק"ז. נסתפקתי בחתן שהיה לו סעודה ביום ז' שלו ובפ"ת ונמשכה סעודתו עד ערב ליל שמונה אם מברכין ברכת חתנים בלילה או לא אם אזלינן בתר התחלת הסעודה או לא וכעת לא מצאתי גילוי לדין זה אבל לדעתי הדבר פשוט שאין מברכין דאינו דומה להזכרת שבת ויו"ט בבהמ"ז כיון דבהמ"ז אקרקפתא דפת מונח דכל היכא שאוכל פת נתחייב בבהמ"ז א"כ תיכף כשאכל כזית ביום נתחייב בבהמ"ז בהזכרה וכיון שכבר נתחייב בהזכרה אף שאח"כ כבר בא יום אחר כיון שכבר נתחייב בבהמ"ז בזה לא נפקע מחיובו עוד אבל שבע ברכות של חתן לא חל עליו החיוב רק בשעה זו שמברך בהמ"ז דהרי לאו הפת גורם כן שאם הי' סועד כל היום בלי פ"ח אינו חייב לברך ז' ברכות גם אם הי' שם בשעת סעודה פ"ח אם בשעת בהמ"ז חלף הלך לו ג"כ אינו חייב לברך רק כשיש פ"ח שם בשעת בהמ"ז חייב לברך וא"כ זה לא חל עליו החיוב רק בשעת בהמ"ז ולא מקודם ולכך בתר שעת בהמ"ז אזלינן דלא שייך בזה לומר שכבר חל החיוב עליו משעה שאכל כזית דהרי

⑯ שבט הלוי

ולענין שאלתו בשבת כיון דעדיין לא הבדיל וקדושת ודין שבת עליו לכמה דברים, נראה דגם לענין יום שביעי של ז' ברכות עדיין לא חל עליו שמיני ושפיר מברך. ואף דכי' תוס' כתובות בגרמי דיומא גופא, מכ"מ נראה לענ"ד, כיון דאיכא גם התחלת הסעודה שהיתה בשמחת חתן וגם עכשיו לא עבר היום לגמרי, יראה דשפיר מברך, וכן נהוג עלמא. *

אמנם שוב ראיתי מש"כ בס' שולחן העזר סי' י"ג ס"ב-ה' בשם שו"ת שנות חיים סי' ק"ה דגם במוצ"ש לא יברך אם כבר חשכה, אמנם היות נהרא ונהרא ופשטי' בזה אהכו דברינו ליישב עכ"פ מנהג המקומות לברך. -

שבט הלוי עמוד מס 47 א האוצר ההדפס ע"י תכנת אוצר 1

⑰ אמת ליעקב

כשהחופה היתה ביום א' קודם השקיעה, והסעודה בלילה, מברכין ז' ברכות בסעודה שלישית בשבת אפילו לאחר השקיעה כל שאינו עדיין צאת הכוכבים. ואם גמרו חצי שעה קודם צה"כ ישתו החו"כ מהכוס, דאפשר שגם המברך יכול לשתות - מפי השמועה.

⑱ שבע ברכות כהלכה

שבע ברכות כל יום. (שו"ת רב פעלים ח"ד סי' ו). ויש נוהגים לעשות בכל יום ב' סעודות, ויחדיו עולה למנין ארבע עשרה סעודות הנכפלים בשבעה לצ"ח ברכות, לתקן צ"ח קללות האמורים בתוכחה (דברים כח, מז) תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עָבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב מֵרֹב כֹּל. וע"י שמחת נשואין בקדושה זוכים לברכה מרובה.